

ניטור תוכן אנטישמי ברשתות חברתיות במהלך המבצע הצבאי "שומר החומות", מאי 2021

פורסם: יולי 2021

הקדמה

"שומר החומות" הוא מבצע צבאי שנערך ברצועת עזה בחודש מאי 2021. המבצע שערך 12 ימים, כלל רקטות ששוגרו מרצועת עזה לעבר ערים ישראליות (על ידי החמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני), ומתקפות אוויריות כבדות של צה"ל על תשתיות טרור ברצועה. בזמן המבצע, חלה עלייה חדה בביטויים אנטישמיים, הן באופן מקוון והן באופן לא מקוון. בזמן שמפגינים אנטי ישראלים קראו לרצח של יהודים בווינה, דגלי ישראל נשרפו מול בתי כנסת בגרמניה. במחאות אנטי ישראליות במספר ערים ברחבי קנדה, מפגינים עטו צלבי קרס, הצדיעו במועל יד ושרפו דגלי ישראל. יהודים הותקפו פיזית ומילולית, ספגו יריקות ויידוי אבנים. בלונדון, מפגינים פרו-פלסטיניים שרפו דגלי ישראל, והשוו את מדינת ישראל לנאצים. בארצות הברית, עלייה של מעל ל-100% במספר התקריות האנטישמיות נרשמה במאי 2021 (העלייה המשמעותית ביותר ביחס לדאשתקד נרשמה בתקיפות על רקע אנטישמי).

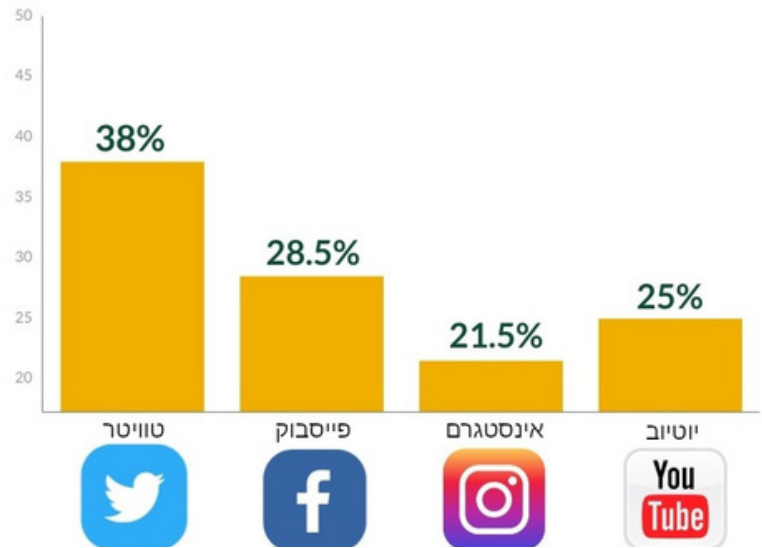
הרשתות החברתיות היוו, בזמן המבצע, זירה שניה- לא צבאית אלא דיגיטלית. פעילים ברשתות החברתיות השתמשו בהן על מנת להפיץ מידע קל לצריכה, במהירות, וברחבי העולם. בעוד ש"תמונה אחת שווה אלף מילים", במהלך מבצע "שומר החומות" תמונות מטעות, מידע כוזב ופייק ניזל התפשטו כאש בשדה קוצים ברשתות החברתיות. לצד מידע כוזב, גל של אנטישמיות סחף את הרשתות החברתיות. טקסטים רווי שנאה, תמונות, סרטונים וציוצים כונו כלפי יהודים ברחבי העולם. תכנים אנטישמיים, לא רק הביעו תמיכה בחמאס, אלא גם הסיטו לאלימות כלפי יהודים וישראלים. שיח שנאה מסוג זה צבר פופולריות במדיה החברתית, ותכנים אלו שותפו בתפוצה נרחבת. חשבונות פרו-ישראלים הוטרו, הוטרו, הושעו ונחסמו. המדיה החברתית הלהיטה מתקפות אשר הובילו לאלימות פיזית, הסטה והטרדה במרחב המקוון והלא מקוון.

ניטור ידני של תוכן אנטישמי ברשתות החברתיות

כתגובה לעלייה הגורפת בתוכן האנטישמי שתועד במדיה החברתית במהלך מבצע "שומר החומות", מתנדבי העמותה למאבק באנטישמיות ברשת (FOA) השקיעו זמן רב ומאמץ ניכר בניטור יומיומי של תוכן אנטישמי בארבע רשתות חברתיות מובילות (אינסטגרם, טוויטר, יוטיוב ופייסבוק). הניטור נעשה באופן ידני, על פי הגדרת העבודה ל'אנטישמיות' של IHRA, ובסיוע מילות מפתח מסוימות ותגיות (#מוות לישראל, #יהודים הם רשעים, #ישראל צריכה להימחק, #היטלר לא טעה, #אני שונא יהודים, #מאפייה יהודית, #יהודים הם טרוריסטים/גנבים, #הרגו את היהודים). במהלך חודש מאי 2021, מתנדבי העמותה למאבק באנטישמיות ברשת ניטרו 692 פוסטים אנטישמיים (טקסטים, סרטונים, תמונות וכו'). נכון ל-7 באוגוסט, 252 מהפוסטים הללו הוסרו על ידי הרשתות החברתיות (כ-36%). מדובר בפי שלוש שיעור הממוצע השנתי ב-2020 (כ-12%).

אחוז הסרה של

תוכן אנטישמי ברשתות חברתיות

שיעור ההסרה הגבוה של תוכן מדווח בעת המבצע הצבאי עשוי להיות תולדה של סוג התוכן שפורסם ברשתות החברתיות (אנטישמיות בוטה יותר), אבל גם של הגידול במאמצי הניטור של מתנדבי העמותה. מכאן כי קיימת חשיבות עליונה לגיוס והכשרת מתנדבים רבים ככל האפשר. מתנדבים אלו, בארץ ובחו"ל, ינטרו תוכן אנטישמי באופן פעיל וממושך, במספר שפות ורשתות חברתיות שונות. מסה קריטית של מתנדבים כאלו הנה רכיב הכרחי במאבק בתוכן אנטישמי המצוי ברשתות החברתיות.

ניטור דיגיטלי של תוכן אנטישמי ברשתות החברתיות

ניטור דיגיטלי של תוכן מקוון יכול להתבצע על ידי כלים ממוחשבים (AI). על ידי שימוש במושגים מסוימים ומוגדרים מראש, תגיות, ו/או מילות מפתח, כלים אלו יכולים לאתר תוכן רלוונטי בזמן אמת.

לצד הניטור הידני, עשינו שימוש בכלים ממוחשבים על מנת לנטר תוכן אנטישמי בטוויטר במהלך חודש מאי. ניטור התוכן האוטומטי (מספר אזכורים או תגיות ליום) התבצע בין ה-1 למאי ל-1 ליוני (2021), בהתבסס על התגיות שהוזכרו לעיל. סיכום הממצאים בטבלה:

# אזכורים / יום	תקופת ניטור
ממוצע של 2,000	1-9 במאי => לפני המבצע הצבאי
בין 2,500 ל-4,000	10-21 במאי => במהלך המבצע הצבאי
עלייה, עם שיא של 4,500 אזכורים ב-24 במאי	22-31 במאי => אחרי המבצע הצבאי

הממצאים מצביעים על עלייה משמעותית בפרסום תוכן אנטישמי ואנטי ישראלי בטוויטר במהלך ומיד לאחר מבצע "שומר החומות".

בבדיקה נוספת נמצא כי מקורם של מרבית הפרסומים והאזכורים לעיל הוא בחמש מדינות: ארצות הברית (2,400 אזכורים ליום בממוצע), פקיסטן (800 אזכורים ליום בממוצע), הממלכה המאוחדת (600 אזכורים ליום בממוצע), תימן (500 אזכורים ליום בממוצע), ועיראק (200 אזכורים ליום בממוצע).

- בעוד שתוכן אנטישמי מופיע ברשת החברתית באופן קבוע, נתונים שמקורם בניטור שבוצע על ידי כלים ממוחשבים/אוטומטיים (AI) מצביעים על עלייה חדה בנפח, פופולריות והפצה של תגיות אנטישמיות בטוויטר במהלך ואחרי מבצע "שומר החומות", לעומת תחילת חודש מאי. מגמה זו סביר שרווחה לא רק בטוויטר, אלא ברשתות חברתיות נוספות.
- שיעור ההסרה הממוצע של תוכן אנטישמי שדווח על ידי מתנדבי העמותה במהלך חודש מאי 2021 היה גבוה במיוחד- פי שלוש שיעור הממוצע השנתי ב- 2020 (36% ביחס ל 12%). שיעור ההסרה הגבוה עשוי להיות תולדה של סוג התוכן שפורסם ברשתות החברתיות על רקע המבצע הצבאי (אנטישמיות בוטה יותר), אבל גם של העלייה במאמצי הניטור (כוח אדם, שעות, וכו') של מתנדבי העמותה בארץ ובעולם.
- ניטור פעיל וממושך של תוכן אנטישמי על ידי מתנדבים רבים ככל האפשר במספר שפות ורשתות חברתיות הוא המפתח למאבק יעיל באנטישמיות ברשתות אלו. מסה קריטית של מתנדבים המדווחים באופן ידני ותדיר על תוכן אנטישמי ברשתות החברתיות הפופולריות היא רכיב הכרחי במאבק לעיל. מכאן, כי קיימת חשיבות עליונה בגיוס והכשרת מתנדבים רבים בארץ ובחו"ל, וכן בקיום וובינרים חינוכיים בנושא ניטור אנטישמיות עבור הציבור הרחב.

למידע נוסף, הירשמו לניוזלטר שלנו, ועקבו אחרינו ברשתות החברתיות!

<https://twitter.com/FOAntisemitism>

<https://foantisemitism.org/en/>

<https://bit.ly/3CsZrpT>